

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJA

SPRENDIMAS

2024 m. lapkričio d. Nr. 21RE- (AG-755/01-2024)
Vilnius

Lietuvos administracinių ginčų komisija (toliau – Komisija), susidedanti iš narių Eglės Bilevičiūtės, Edvardo Juciaus ir Žydrūno Plytniko (posėdžio pirmininkas ir pranešėjas),

Komisijos posėdyje rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo administracinį ginčą pagal pareiškėjos L. K. patikslintą skundą dėl Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos sprendimo panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus.

Komisija

n u s t a t ė :

Pareiškėja L. K. (toliau – ir pareiškėjas) skunde Komisijos prašo panaikinti Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – ir Ministerija, atsakovė) 2024-08-26 raštą Nr. SD-2929(8.6 Mr-45) (toliau – Raštas) ir įpareigoti Ministeriją per nustatytą laiką priimti naują teisės aktų reikalavimus atitinkantį sprendimą.

Paaikino, kad kreipėsi į Lietuvos Respublikos Vyriausybę dėl pensijų skaičiavimo politikos formavimo, tačiau jos skundą pastaroji persiuntė nagrinėti Ministerijai, kuri Rašte nepasisakė dėl paramos ir pensijos didinimo galimybių mažas pensijas gaunantiems asmenims. Pareiškėja nesutinka su šiuo Raštu, negavo tinkamo išaiškinimo ir sprendimo priėmimo prašomu klausimu. Dėl minėto klausimo kreipėsi ir į Lietuvos Respublikos Prezidentą dėl biurokratizmo apraiškų, nesprendžiant jos atžvilgiu susidariusios situacijos dėl pensijos dydžio ir mokėjimo; 2024-05-16 gavo Ministerijos atsakymą Nr. PL-1363, išnagrinėtą Asmenų aptarnavimo ir dokumentų valdymo skyriaus specialistų. Pareiškėja kreipėsi į Lietuvos Respublikos Prezidentą ne dėl formalaus atsakymo, o dėl socialinės situacijos vertinimo bei politinės pozicijos pensijų mokėjimo klausimais asmenims, kurie gauna minimalias pensijas. Todėl pateiktas atsakymas asmenų, kuriems šis skundas nėra adresuotas, nuvilia ir užkerta galimybę pasiekti asmenis, kurie formuoja socialinę politiką šalyje. Pareiškėja taip pat prašė, kad skundą išnagrinėtų tiesiogiai už socialinę politiką atsakingas asmuo – Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministras. Pareiškėjai nepavyko gauti atsakymo iš institucijų, atsakingų už pensijų politikos vykdymą. Ginčas kilo dėl to, jog pareiškėja kreipėsi į Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos (toliau – Fondo valdyba) Vilniaus skyrių dėl pensijos perskaičiavimo naujai, atsižvelgiant į šių dienų infliacijos lygį, tačiau gavo formalų atsakymą, kuriuo atsisakyta nagrinėti pareiškėjos prašymą.

Skunde, adresuotame Lietuvos Respublikos Vyriausybei, kuris buvo persiustas nagrinėti Ministerijai, pareiškėja nurodė, jog nuo 2018-01-01 jai mokama 203,66 Eur senatvės pensija, kuri neatitinka Socialinio draudimo pensijų įstatymo 45, 46, 48 straipsnių nuostatų, kadangi pareiškėjos darbo stažas iki 2017-12-31 yra 35,6480 metų (35 m. 7 mėn. 23 d.) - didesnis už būtiną stažą pensijai gauti (kuris yra 30 m.). Pagal bendrąjį skaičiavimą, asmenys, turintys būtiną senatvės pensijos stažą, gauna vidutiniškai 287,30 Eur, o pareiškėjai buvo paskaičiuota 203,66 Eur. Pareiškėja nurodė, kad jai pensija apskaičiuota neteisingai, neatsižvelgiant į šių dienų infliaciją ir pragyvenimo lygį. Į pateiktą skundą negavo tinkamo atsakymo, o Rašte pateikti samprotavimai neatspindi pareiškėjos keliamų klausimų išaiškinimo (b. l. 14-15).

Ministerija su pareiškėjos skundu nesutinka, prašo skundą atmesti kaip nepagrįstą. Atsiliepiame paaiškino, kad 2024-08-23 Ministerijoje gautas Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos raštu Nr. PSA-685 persiūstas pareiškėjos skundas „Dėl pensijų skaičiavimo politikos“, kuriuo pareiškėja skundėsi kitų institucijų priimtais sprendimais, išreiškė nepasitenkinimą, kad Ministerijos pateiktus atsakymus pasirašė ne ministras bei prašė perskaičiuoti pensiją, įvertinti susidariusią situaciją ir pateikti savo vertinimą. Ministerija Raštu atsakė pareiškėjai ir pažymėjo, kad Ministerija teikia tik informaciją ir nuomonę apie galiojančią pensijų sistemą Lietuvoje, kuri nelaikytina oficialiu teisės aktų aiškinimu ar konkrečios situacijos sprendimu. Pareiškėja buvo papildomai informuota, kad su skundu yra supažindinta Ministerijos vadovybė bei už socialinio draudimo pensijų politikos formavimą atsakingas Ministerijos struktūrinis padalinys.

Pareiškėja yra daug kartų kreipusis į Ministeriją su panašaus turinio skundais, į kuriuos atsakant pareiškėjai ne kartą buvo paaiškintas galiojantis teisinis reglamentavimas, pensijų apskaičiavimo bei indeksavimo tvarka, taip pat paaiškinta, kaip apskaičiuojamas vidutinis senatvės pensijos dydis, kuris yra tik statistinis vienetas, pateikta informacija apie tai, kas padaryta ir ką rengiamasi daryti, siekiant didinti pačių mažiausių pensijų gavėjų pajamas ir nurodytos galimybės kreiptis dėl piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams.

Ministerijos kompetencija apsiriboja politikos formavimo, koordinavimo ir priežiūros funkcijų vykdymu socialinio draudimo pensijų srityje. Ministerijos užduotis – užtikrinti, kad pensijų sistema būtų teisinga, tvari ir atitiktų šalies socialinės politikos tikslus, tačiau Ministerija tiesiogiai individualių pensijų skaičiavimo (perskaičiavimo) atvejų nesprenžia ir nedalyvauja tokių sprendimų priėmimo procese (tai pareiškėjai buvo ne kartą paaiškinta teikiant atsakymus į gautus skundus). Vadovaujantis galiojančiu teisiniu reglamentavimu, konkrečius sprendimus dėl socialinio draudimo išmokų ir kitų išmokų teisingo apskaičiavimo, skyrimo ir jų mokėjimo priima Fondo valdyba, ir Ministerija negali daryti įtakos Fondo valdybos priimtiems sprendimams. Be to, iš pačios pareiškėjos su skundais pridėtos informacijos Ministerijai yra žinoma, kad Fondo valdybos Išankstinio ginčų nagrinėjimo ne teismo tvarka skyrius yra įvertinęs pareiškėjos turimus asmeninius pensijų bylos duomenis apie įgytą stažą ir sumokėtas įmokas, t. y. pareiškėjos pensijos apskaičiavimo teisingumą. Minėtas subjektas įvertinęs duomenis, yra nustatęs, kad pareiškėjai Fondo valdybos Vilniaus skyrius socialinio draudimo senatvės pensiją paskyrė teisingai (Fondo valdybos 2021-10-18 raštas Nr. I-7555).

Ministerijos pareiškėjai teiktuose atsakymuose taip pat ne kartą buvo paaiškinta apie galimybę kreiptis dėl piniginės socialinės paramos (socialinės pašalpos, būsto šildymo, geriamojo ir karšto vandens išlaidų kompensacijų) gavimo. Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymas numato, kad asmenims, kurių pajamos dėl objektyvių, nuo jų nepriklausančių priežasčių yra nepakankamos, įvertinus kiekvieno asmens gaunamas pajamas gali būti teikiama piniginė socialinė parama. Pareiškėjos teiginiai, kad Ministerija jai neatsakė dėl paramos, pensijos didinimo galimybių ir neperskaičiavo, jos teigimu, neteisingai apskaičiuotos pensijos, atmestini kaip subjektyvi pareiškėjos nuomonė.

Ministerijos Administravimo departamento Asmenų aptarnavimo ir dokumentų valdymo skyriaus nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2020-08-10 įsakymu Nr. A1-706 (toliau – Ministerijos skyriaus nuostatai), 11.5 papunktis numato, kad skyriaus vedėjas pasirašo informacinio pobūdžio skyriaus darbuotojų parengtus dokumentus ar raštus.

Atsižvelgiant į tai, kad į pareiškėjos keliamus klausimus Ministerija jau ne kartą yra atsakiusi ir galiojantis teisinis reglamentavimas nesuteikia Ministerijai teisės dalyvauti individualių pensijų skaičiavimo procese, pareiškėjai Ministerijos Asmenų aptarnavimo ir dokumentų valdymo skyrius, veikdamas savo kompetencijos ribose, bei vadovaudamasis teisės aktais, Ministerijos vardu teisėtai ir pagrįstai parengė atsakymą į gautą pareiškėjos skundą. Iš Ministerijos atsakymo turinio galima aiškiai suprasti, kad Ministerija nepriėmė individualių sprendimų pareiškėjos atžvilgių galinčių sukelti pasekmių pareiškėjos teisėms ir pareigoms, t. y. buvo pateikta informacinio pobūdžio informacija apie pensijų sistemą Lietuvoje. Todėl pareiškėjos teiginys, kad atsakymas pasirašytas

asmenų, kuriems šis skundas nėra adresuotas ir taip užkirsta galimybę pasiekti asmenis, kurie formuoja socialinę politiką šalyje, atmestinas kaip subjektyvi pareiškėjos nuomonė.

Ministerijos nuomone, vien tai, kad Ministerija neveikė taip, kaip tikėjosi pareiškėja, t. y. neperskaičiavo, jos teigimu, neteisingai apskaičiuotos pensijos ir atsakymą pareiškėjai pasirašė Ministerijos Asmenų aptarnavimo ir dokumentų valdymo skyriaus vedėja, o ne ministras, nesuponuoja, kad Ministerijos pateiktas atsakymas neatitinka teisės aktų reikalavimų ir (ar) Ministerija neatliko tam tikrų veiksmų savo kompetencijos ribose (b. l. 30-35).

Skundas atmestinas

Remiantis byloje esančia medžiaga, nustatyta, kad 2024-08-21 skundu pareiškėja kreipėsi į Lietuvos Respublikos Vyriausybę, prašydama įvertinti susidariusią situaciją bei pateikti vertinimą. Nurodė, kad kreipėsi į Lietuvos Respublikos Prezidentą dėl biurokratizmo apraiškų, nesprendžiant pareiškėjos atžvilgiu susidariusios situacijos dėl pensijos dydžio ir mokėjimo, tačiau jos prašymas buvo persiustas Ministerijai, kuri 2024-05-16 pateikė atsakymą, pasirašytą Ministerijos Asmenų aptarnavimo ir dokumentų valdymo skyriaus specialistės; 2024-06-20 pareiškėja kreipėsi į minėtos ministerijos ministrą, tačiau atsakymą gavo iš Asmenų aptarnavimo ir dokumentų valdymo skyriaus vedėjos. Ministerijos darbuotojai nesuteikia galimybės apie problemą informuoti ministrą tiesiogiai ir gauti atsakymą iš asmenų, kurie tiesiogiai formuoja socialinę politiką. Pareiškėja į minėtas institucijas kreipėsi ne dėl pensijos skyrimo ar mokėjimo, o dėl pensijų skaičiavimo politikos mažas pensijas gaunantiems asmenims. Tačiau nepavyko gauti atsakymo iš institucijų, atsakingų už pensijų politikos vykdymą. Dėl Fondo valdybos biurokratinių veiksmų kreipėsi ir į Seimo kontrolierių įstaigą, tačiau pastaroji nurodė Fondo valdybos sprendimą skusti teismui. Pareiškėjos manymu, Seimo kontrolierių įstaiga nevykdo teisės aktais nustatytų funkcijų. Ginčas kilo dėl to, jog pareiškėja kreipėsi į Fondo valdybos Vilniaus skyrių dėl pensijos perskaičiavimo – prašymas persiustas Fondo valdybai, kuri 2023-10-13 raštu atsisakė nagrinėti 2023-09-12 pareiškėjos prašymą, kadangi prašymas pateiktas kartotinai ir buvo išnagrinėtas 2018-08-14 priimant sprendimą bei paskiriant 203,66 Eur dydžio pensiją. Pareiškėja siekdama išvengti teismo ginčo, kartotinai kreipėsi į Fondo valdybą ne dėl minėto sprendimo peržiūrėjimo, bet pensijos perskaičiavimo naujai, atsižvelgiant į infliacijos lygį. Fondo valdyba 2023-11-09 raštu atsisakė nagrinėti prašymą. Pareiškėja prašyme nurodė, kad nuo 2018-01-01 jai mokama 203,66 Eur senatvės pensija, kuri neatitinka Socialinio draudimo pensijų įstatymo 45, 46, 48 straipsnių nuostatų, kadangi pareiškėjos darbo stažas iki 2017-12-31 yra 35,6480 metų (35 m. 7 mėn. 23 d.) - didesnis už būtiną stažą pensijai gauti (kuris yra 30 m.). Pagal bendrąjį skaičiavimą, asmenys, turintys būtiną senatvės pensijos stažą, gauna vidutiniškai 287,30 Eur, o pareiškėjai buvo paskaičiuota 203,66 Eur. Pareiškėja nurodė, kad jai pensija apskaičiuota neteisingai, neatsižvelgiant į šių dienų infliaciją ir pragyvenimo lygį. Pareiškėja Fondo valdybos prašė priimti naują sprendimą dėl jos pensijos dydžio ir nesiremti anksčiau priimtu sprendimu (b. l. 100-101).

2024-08-23 raštu Nr. PSA-685 Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarija informavo pareiškėją ir Ministeriją susipažinusi su pareiškėjos Vyriausybei adresuotu kreipimusi dėl pensijos dydžio ir mokėjimo. Atsižvelgdama į tai, kad Ministerija atsakinga už pensijų politiką, pareiškėjos kreipimąsi pagal kompetenciją persiuntė Ministerijai (b. l. 20, 24).

2024-08-26 Raštu Ministerija informavo pareiškėją (kopija Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijai), kad išnagrinėjo pareiškėjos persiustą skundą ir pagal kompetenciją teikia informaciją bei nuomonę, kuri nelaikytina oficialiu teisės aktų aiškinimu ar konkrečios situacijos sprendimu. Su pareiškėjos skundu supažindinta Ministerijos vadovybė bei Ministerijos Pensijų grupė. Pensijų sistema Lietuvoje yra grindžiama socialiniu draudimu. Socialinio draudimo senatvės pensijų dydį lemia asmens įgyto pensijų socialinio draudimo stažo trukmė ir sumokėtų pensijų socialinio draudimo įmokų dydis. Kuo ilgiau asmuo mokėjo ar už jį buvo mokamos pensijų socialinio draudimo įmokos ir kuo didesnes jas mokėjo, tuo didesnė yra ir jo socialinio draudimo senatvės pensija. Deja, neretai nutinka, kad net ir būtinąjį stažą pensijai skirti įgiję asmenys per darbinį gyvenimą gavę mažas pajamas ir todėl mokėję (ar už juos buvo mokėtos) sąlyginai mažo dydžio pensijų socialinio draudimo įmokas, ar užsiėmę tam tikra veikla, suteikusia teisę šio draudimo įmokų nemokėti arba jų mokėti mažiau, gauna mažas socialinio draudimo senatvės pensijas. Socialinio draudimo pensijų dydžių

apskaičiavimas, atsižvelgiant į kitokius kriterijus nei socialinio draudimo įmokos, prieštarautų socialinio draudimo sistemos principams, kai visos socialinio draudimo išmokos yra grindžiamos socialiniu draudimu. Senatvės pensijų dydžiai yra individualūs ir atspindi jų gavėjų indėlį į socialinio draudimo sistemą. Taigi, nepaisant pareiškėjos įgyto būtinojo stažo, jeigu atlyginimai buvo nedideli, tai ir atitinkamai individualioji pensijos dalis nėra didelė. Siekiant paremti pačias mažiausias socialinio draudimo pensijas gaunančius asmenis, nuo 2019 m. pradžios pagal priimtą Lietuvos Respublikos šalpos pensijų įstatymą pradėtos mokėti senatvės arba negalios pensijų priemokos, kurios skiriamos ir mokamos asmenims, kurių gaunamų socialinio draudimo, valstybinių ar kitų pensinio pobūdžio išmokų bendra suma neviršija minimalių vartojimo poreikių dydžio (toliau – MVPD). Viso dydžio pensijos priemoka iki MVPD (2019 m. – 251 Eur, 2020 m. – 257 Eur, 2021 m. – 260 Eur, 2022 m. – 267 Eur, 2023 m. – 354 Eur, 2024 m. – 446 Eur) primokama tiems pensijų gavėjams, kurie turi įgiję būtinąjį pensijų socialinio draudimo stažą. Mažiausių pensijų priemokomis įstatymo leidėjas siekė pagerinti pačių skurdžiausių gavėjų situaciją. Žiniasklaidoje įprastai skelbiamas vidutinis pensijos dydis. Vidutinė senatvės pensija yra statistinis dydis, parodantis vienam socialinio draudimo pensijos gavėjui tenkančią senatvės pensijoms skirtų išlaidų dalį. Tačiau šis dydis nereiškia, kad kiekvienas gavėjas turi gauti būtent tokio (ar ne mažesnio už šį) dydžio senatvės pensiją. Pavyzdžiui, vidutinis mėnesinis neto darbo užmokestis šalies ūkyje 2024 m. pirmąjį ketvirtį sudarė 1333,10 Eur, tačiau tai nereiškia, kad kiekvienas šalies darbuotojas tokį darbo užmokestį ir gavo. Tai yra statistiniai rodikliai, kaip ir vidutinis pensijos dydis. Gaunamos senatvės pensijos dydis yra individualus ir priklauso nuo įgyto pensijų socialinio draudimo stažo trukmės ir sumokėtų pensijų socialinio draudimo įmokų dydžio (b. l. 16-19).

Pareiškėja su Raštu nesutinka, prašo jį panaikinti. Pareiškėjos teigimu, Ministerija nepateikė tinkamo atsakymo bei išaiškinimo į jos keliamus klausimus.

Sprendžiant klausimą dėl Rašto teisėtumo, pažymėtina, kad Ministerija yra viešojo administravimo subjektas, todėl jos veiklai taikytinos Lietuvos Respublikos viešojo administravimo (toliau – VAĮ) nuostatos, kurios nustato viešojo administravimo principus, viešojo administravimo sritis, viešojo administravimo subjektų sistemą ir administracinės procedūros organizavimo pagrindus; ūkio subjektų veiklos priežiūros pagrindines nuostatas; garantuoja asmenų teisę apskusti viešojo administravimo subjektų veiksmus, neveikimą ar administracinius sprendimus, taip pat teisę į įstatymais pagrįstą ir objektyvų asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimą; įtvirtina kitas asmenų ir viešojo administravimo subjektų teises ir pareigas viešojo administravimo srityje (VAĮ 1 straipsnio 1 dalis).

VAĮ 11 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad asmenų prašymus ir skundus viešojo administravimo subjektai nagrinėja pagal Vyriausybės patvirtintas taisykles. Prašymų ir skundų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007-08-22 nutarimu Nr. 875 (toliau – Taisyklės) 35 punkte nustatyta, kad prašymus ar skundus institucijos nagrinėja ir į juos atsako pagal teisės aktais joms nustatytą kompetenciją. Taisyklių 45 punkte nustatyta, kad atsakymai į prašymus parengiami atsižvelgiant į jo turinį: į prašymą suteikti administracinę paslaugą atsakoma suteikiant prašomą vieną iš VAĮ 19 straipsnio 1 dalyje nurodytų administracinių paslaugų (ar prašomas kelias administracines paslaugas) arba pateikiant motyvuotą atsisakymą tą padaryti (45.1 papunktis); į prašymą pakonsultuoti asmenį jam aktualiame klausime atsakoma suteikiant konsultaciją pagal institucijai nustatytą kompetenciją arba pateikiant motyvuotą atsisakymą tą padaryti (45.2 papunktis); į prašymą priimti administracinį sprendimą atsakoma VAĮ 13 straipsnyje nustatyta tvarka (45.3 papunktis); į prašymą, nenurodytą Taisyklių 45.1–45.3 papunkčiuose, atsakoma laisva forma (45.4 papunktis).

Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo (toliau – LVAT) praktikoje konstatuota, jog skundžiamo atsakymo, kuriuo pateikiama informacija, teisėtumas ir pagrįstumas turi būti vertinamas suteiktos informacijos išsamumo, tikslumo, teisėtumo ir objektyvumo aspektais (LVAT 2012-12-28 nutartis administracinėje byloje Nr. AS662-538/2012 ir kt.). LVAT taip pat yra nurodęs, jog minėtais teisės principais būtina vadovautis, nustatant, ar pateikta informacija yra pakankama. Spręsdamas dėl informacijos išsamumo principo, LVAT yra konstatavęs, kad išsamumą apsprendžia pateikto prašymo turinys, t. y. teikiama informacija turi atitikti prašymo turinį (LVAT 2012-02-13 nutartis administracinėje byloje Nr. A438-97/2012 ir kt.). Be to, LVAT praktikoje išaiškinta, kad, vertinant VAĮ

bei Taisyklių nuostatas, ginčas dėl atsakymo į prašymą pateikti informaciją, kuriuo teikiama tik informacija, nėra teisės taikymo aktas (VAĮ 10 straipsnio 5 dalies 5 ir 6 punktai) ir neturi atitikti VAĮ turinio reikalavimų, administraciniame teisme (šiuo atveju Komisijoje) gali būti nagrinėjamas ginčas tik dėl atsakymo į prašyme pateiktus klausimus pakankamumo aspektu, bet ne jo (atsakymo) teisėtumo ir pagrįstumo aspektais (2021-11-10 nutartis administracinėje byloje Nr. A-3145-624/2021, 2021-11-24 nutartis administracinėje byloje Nr. eA-3113-629/2021).

Taigi, byloje vertinama, ar į pareiškėjos 2024-08-21 skundą Ministerija pagal kompetenciją atsakė. Minėtas pareiškėjos skundas ir jame keliamų klausimų turinys vertintini kaip atitinkantys Taisyklių 45.2 papunktyje nurodytam prašymui pakonsultuoti asmenį jam aktualių klausimų, į kurių atsakoma suteikiant konsultaciją pagal institucijai nustatytą kompetenciją arba pateikiant motyvuotą atsisakymą tą padaryti.

Kaip minėta, pareiškėja skunde Lietuvos Respublikos Vyriausybės prašė įvertinti susidariusią situaciją, atsižvelgiant į pareiškėjos nurodytas aplinkybes, ir pateikti savo vertinimą. Minėtomis aplinkybėmis pareiškėja skunde įvardijo jai paskaičiuotą, jos manymu, per mažą senatvės pensijos dydžiu bei institucijų neveikimu, pareiškėjai prašant perskaičiuoti minėtą dydį.

Ministerijos veiklos sritys ir funkcijos nustatytos Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos nuostatuose, patvirtintuose Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1998-07-17 nutarimu Nr. 892 (toliau – Nuostatai). Vadovaujantis Nuostatų (akto redakcija, galiojusi nuo 2022-07-01 iki 2024-09-10) 7.5 papunkčiu Ministerijai pavesta formuoti pensijų (pensijų kaupimo, socialinio draudimo, valstybinių, šalpos ir kitų pensinio pobūdžio išmokų) politiką, organizuoti, koordinuoti ir kontroliuoti jos įgyvendinimą. Siekdama 7.5 papunktyje nurodyto veiklos tikslo, Ministerija: analizuoja, ar pensijų (socialinio draudimo ir valstybinių pensijų, šalpos išmokų ir kitų pensinio pobūdžio išmokų) sistema atitinka valstybės ir šių išmokų gavėjų interesus (8.5.1 papunktis); rengia ir teikia Vyriausybei teisės aktų projektus dėl socialinio draudimo ir valstybinių pensijų, šalpos išmokų ir kitų pensinio pobūdžio išmokų teisinio reguliavimo, valstybinių pensijų bazės dydžio, valstybinės signataro rentos ir valstybinės signataro našlių ir našlaičių rentos, Lietuvos Respublikos pirmojo laipsnio valstybinių pensijų skyrimo (8.5.2 papunktis); kartu su Lietuvos banku analizuoja pensijų fondo dalyvio lėšomis ir iš valstybės biudžeto lėšų už pensijų fondo dalyvį mokamos pensijų įmokos kaupimo sistemos tendencijas, rengia ir teikia Vyriausybei teisės aktų projektus dėl šios sistemos administravimo ir tobulinimo (8.5.3 papunktis).

Socialinio draudimo pensijų įstatymo 40 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad pensijas skiria ir moka Valstybinio socialinio draudimo fondo administravimo įstaigos, vadovaudamosi šiuo įstatymu ir Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos tvirtinamais Socialinio draudimo pensijų skyrimo ir mokėjimo nuostatais. Šio įstatymo 44 straipsnyje nurodyta, kad valstybinio socialinio draudimo fondo administravimo įstaigų sprendimai pensijų skyrimo ir mokėjimo klausimais gali būti skundžiami Fondo valdybai Valstybinio socialinio draudimo įstatymo nustatyta tvarka.

Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos nuostatų, patvirtintų Socialinės apsaugos ir darbo ministro 2005-01-24 įsakymu Nr. A1-14, 15.1 papunktyje nustatyta, kad, užtikrindama valstybinio socialinio draudimo išmokų ir kitų išmokų, kurių mokėjimas pavestas Fondo administravimo įstaigoms, mokėjimą gavėjams, Fondo valdyba užtikrina valstybinio socialinio draudimo išmokų ir kitų išmokų, kurių mokėjimas pavestas Fondo administravimo įstaigoms, teisingą apskaičiavimą, skyrimą ir organizuoja valstybinio socialinio draudimo išmokų ir kitų išmokų, kurių mokėjimas pavestas Fondo administravimo įstaigoms, mokėjimą laiku.

Remiantis nurodytomis teisės aktų nuostatomis, Komisija sutinka su Ministerijos atsiliepime išdėstyta pozicija, kad Ministerijos kompetencija apsiriboja politikos formavimo, koordinavimo ir priežiūros funkcijų vykdymu socialinio draudimo pensijų srityje, tačiau Ministerija tiesiogiai individualių pensijų skaičiavimo atvejų nesprenžia ir nedalyvauja tokių sprendimų priėmimo procese. Sprendimus dėl socialinio draudimo išmokų ir kitų išmokų teisingo apskaičiavimo, skyrimo ir mokėjimo priima Fondo valdyba, kurios sprendimai gali būti skundžiami Socialinio draudimo pensijų įstatymo bei Valstybinio socialinio draudimo įstatymo nustatyta tvarka. Ministerija neturi įgaliojimų kištis į Fondo valdybos kompetencijos sritį.

Įvertinus Rašto turinį, matyti, kad Ministerija tinkamai atsakė į Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos persiustą pareiškėjos skundą, atsižvelgusi į skundo turinį, pateikdama paaiškinimus bei teisinį reglamentavimą dėl pareiškėjos keliamų klausimų, susijusių su jai paskaičiuotu pensijos dydžiu.

Komisijos vertinimu, Ministerija pateikė atsakymą į pareiškėjos skundo reikalavimą „pateikti vertinimą“, todėl nesutiktina su pareiškėjos skundo Komisijai argumentu, jog Raštu negavo tinkamo atsakymo, nėra išaiškinti jos skunde keliami klausimai. Kaip jau nustatyta, pareiškėjos 2024-08-21 skunde buvo bendrai skundžiamasi susidariusia situacija (įvairių institucijų neveiklumu) dėl jai paskirtos pensijos dydžio perskaičiavimo, į ką Ministerija atsakė pagal savo kompetenciją. Įvertinus Raštą suteiktos informacijos išsamumo, tikslumo, pakankamumo aspektais, darytina išvada, jog jame pateikta informacija atitinka pareiškėjos 2024-08-21 skunde keliamų klausimų turinį, yra pagrįsta nustatytais duomenimis bei teisės aktų nuostatomis.

Įvertinusi tai, kas išdėstyta, Komisija konstatuoja, kad Ministerija, atsakydama į pareiškėjos 2024-08-21 skundą, nepažeidė ginčo santykius reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų, pateikė pareiškėjai motyvuotą, aiškų bei išsamų atsakymą pagal savo kompetenciją, atsižvelgdama į skundo turinį ir tokiu būdu įgyvendino pareiškėjos teisę į prašomos informacijos gavimą. Tai, jog pareiškėjos netenkina gauta informacija, nereiškia, kad Ministerija neveikė taip, kaip pagal teisės aktų nustatytą tvarką turėjo veikti. Pareiškėjos skundo argumentai nepaneigia atsakovės Rašte nurodytų aplinkybių. Komisijos vertinimu, pareiškėjos reikalavimas panaikinti skundžiamą raštą bei įpareigoti Ministeriją priimti naują teisės aktų reikalavimus atitinkantį sprendimą, atmestinas kaip nepagrįstas.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 1 punktu, 22 straipsnio 1 dalimi, Komisija

n u s p r e n d ž i a :

Pareiškėjos L. K. skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Sprendimą per vieną mėnesį nuo sprendimo priėmimo bylos šalys turi teisę apskusti Regionų administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatyme nustatyta tvarka.

Posėdžio pirmininkas

Žydrūnas Plytnikas

Komisijos nariai

Eglė Bilevičiūtė

Edvardas Jucius